

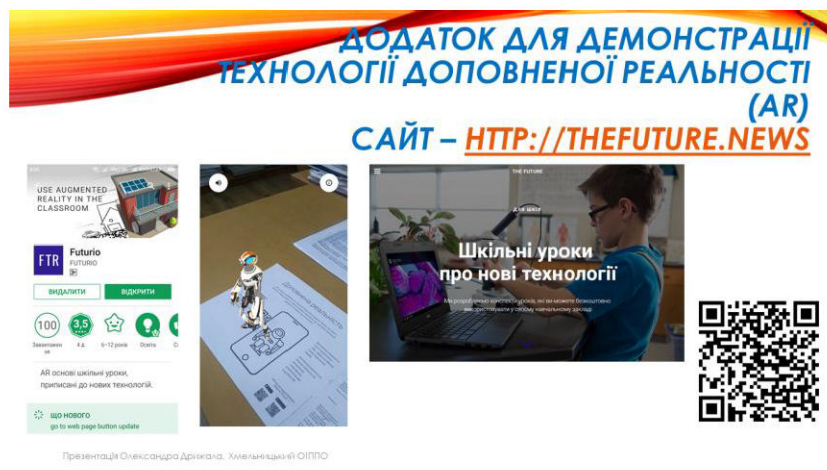

**ВІДКРИТА ТА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ**

*Збірник матеріалів
III Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції*

27 вересня 2018 р.

Київ – 2018

Завдяки інтернету світ став набагато відкритішим, стираються, умовні кордони між країнами, спілкуються між собою люди з різних країн, за інтересами. І відповідно інформаційний потік стає більш насиченим і в деякій мірі хаотичним. Але, якщо знання та інформацію використати вміло, то наприклад ваш смартфон з ігрового пристрою, чи пристрою для комунікацій (його одна з головних функцій) може перетворитися у дослідницький чи науковий пристрій, який буде допомагати отримувати нові знання та вміння для учнів.

Тому вибір потрібно робити кожному...

УДК 542.39.61

Н.М.Жовнір
к.е.н, доцент,
О.М. Марчишинець
к.е.н, доцент
Полтавський національний технічний університет імені Юрія
Кондратюка
М.Полтава

ВИДИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Дистанційна освіта – це не щось нове та незвичайне. Це система освіти, яка добре себе зарекомендувала й уже вкоренилась у суспільному вжитку, зокрема за кордоном її давно використовують на постійній основі, тоді як в Україні цей вид навчання тільки набирає обертів. Великі компанії ще 10 років тому зрозуміли переваги дистанційного навчання, побачили результативність і взялися активно використовувати його у своєму житті та в бізнесі. Великі корпорації «Johnson&Johnson», «IBM» і «DuPont», український «Приватбанк»... Дистанційна освіта існує в різних формах, що дає змогу бізнесу, організаціям або людині, залежно від ситуації, підібрати відповідний до власних потреб вид навчання. Асинхронна форма дистанційного навчання є найпоширенішою формою. Матеріали, записи лекцій, завдання для навчання викладач заздалегідь готує та розміщує на відповідному ресурсі, а учень уже згідно зі своїми планами та вимогами часу засвоює теми. Синхронна, або ви ще можете зустріти термін «дистанційне онлайн-навчання», – це форма навчання на кшталт звичного очного навчання, коли курс викладається реальним учням у реальному часі реальним вчителем. Різниця полягає в тому, що учні та викладач взаємодіють на відстані. Змішана форма навчання здебільшого передбачає, що до елемента асинхронної подачі матеріалу додається елемент комунікацій на зразок форуму. В цій системі учні та вчитель спілкуються між собою з деякими паузами, обговорюючи питання теми. У випадку великих груп, як, наприклад, у Coursera, гарантія того, що на запитання учасника відповідь викладач, невелика.

У суспільстві викладачів і батьків регулярно обговорюється питання, яке навчання обрати – очне чи дистанційне? Безперечно, очне – найкраще, але наш темп життя дається взнаки, тож дистанційна освіта – це хороша відповідь на різноманітні незручності й проблеми сучасної людини. Крім того, дистанційне навчання є мало не єдиною можливістю навчання для людей з обмеженими можливостями, зайнятих людей і людей із маленьких міст та сіл. Саме дистанційна освіта розширює їхні можливості й дає шанс змінити життя на краще.

Дистанційне навчання – сукупність сучасних технологій, що забезпечують доставку інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) від тих, хто навчає (викладачів, визначних постатей у певних галузях науки, політиків), до тих, хто навчається (студентів чи слухачів). [2] Застосовується під час підготовки як у середніх загальноосвітніх школах та ВНЗ, так і в бізнес-школах. Основними принципами дистанційного навчання є інтерактивна взаємодія у процесі роботи, надання студентам можливості самостійного освоєння досліджуваного матеріалу, а також консультативний супровід у процесі дослідницької діяльності. Дає змогу навчатися на відстані, за допомогою диспутів експертів із кількох країн, за відсутності викладача. [1]

Одним з перших великих центрів дистанційного навчання, що поширював свої матеріали через мережу Інтернет стала Хан-Академія. Її автор Салман Хан почав викладати у вільний доступ в мережі власні відео-уроки, що створював для своєї подруги. Згодом, коли уроки отримали неабияку популярність і мільйони переглядів в мережі YouTube Хан створив окремих навчальний центр.

У 2007 році була відкрита перша в Україні державна Міжнародна українська школа, яка дає можливість учням, які проживають за межами України, здобути початкову, базову та повну середню освіту і офіційні документи державного зразка, які підтверджують освітні рівні,^[4] здобуті як дистанційно, так і екстерном.^[5] Окрім цього, в Україні функціонують декілька приватних шкіл із дистанційною формою навчання та екстернатом, у яких можуть навчатися і ті діти, які проживають в Україні, але через певні обставини не мають змоги відвідувати звичайні школи.

Асинхронне та синхронне дистанційне навчання – сукупність наступних заходів:

- засоби надання учбового матеріалу студенту;
- засоби контролю успішності студента;
- засоби консультації студента програмою-викладачем;
- засоби інтерактивної співпраці викладача і студента;
- можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок.

Які переваги синхронних та асинхронних дистанційних курсів?

• гнучкість – можливість викладення матеріалу курсу з урахуванням підготовки, здібностей студентів. Це досягається створенням альтернативних сайтів для одержання більш детальної або додаткової інформації з незрозумілих тем, а також низки питань – підказок тощо;

• актуальність – можливість упровадження новітніх педагогічних, психологічних, методичних розробок;

• зручність – можливість навчання у зручний час, у певному місці, здобуття освіти без відриву від основної роботи, відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу;

• модульність – розбиття матеріалу на окремі функціонально завершені теми, які вивчаються у міру засвоєння і відповідають здібностям окремого студента або групи загалом;

• економічна ефективність – метод навчання дешевший, ніж традиційні, завдяки ефективному використанню навчальних приміщень, полегшеному коригуванню електронних навчальних матеріалів та мультидоступу до них;

• можливість одночасного використання великого обсягу навчальної інформації будь-якою кількістю студентів;

- інтерактивність – активне спілкування між студентами групи і викладачем, що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння матеріалу;
- більші можливості контролю якості навчання, які передбачають проведення дискусій, чатів, використання самоконтролю, відсутність психологічних бар'єрів;
- відсутність географічних кордонів для здобуття освіти. Різні курси можна вивчати в різних навчальних закладах світу.[3,26]

На Заході ця форма з'явилася вже досить давно і має велику популярність серед студентів через її економічні показники і навчальну ефективність. Дистанційну форму навчання ще називають "освітою протягом усього життя" через те, що більшість тих, хто навчається, - дорослі люди. Багато хто з них вже має вищу освіту, проте через необхідність підвищення кваліфікації або розширення сфери діяльності у багатьох виникає потреба швидко і якісно засвоїти нові знання і набути навички роботи. Саме тоді оптимальною формою може стати дистанційне навчання.

Як організовано дистанційне навчання?

У системі дистанційного навчання виділені 4 типи суб'єкта:

1. Студент - той, хто навчається.

2. Тьютор - той, хто навчає.

3. Організатор - той, хто планує навчальну діяльність, розробляє програми навчання, займається розподіленням студентів за групами і навчальним навантаженням на тьюторів, вирішує різні організаційні питання.

4. Адміністратор - той, хто забезпечує стабільне функціонування системи, вирішує технічні питання, слідкує за статистикою роботи системи.

Важливим елементом дистанційного навчання є дистанційний курс (ДК). Ще до початку навчання тьютори розробляють ДК за своїми предметами. В процесі навчання курси можуть змінюватися і доповнюватися. Кожний викладач має змогу сам вирішувати, як буде виглядати ДК і які мультимедійні елементи в ньому будуть застосовуватися. Міра і спосіб використання комп'ютерних технологій при підготовці ДК значно впливає на ефективність його засвоєння. Світовий досвід показує, що використання динамічних об'єктів для створення наочних моделей процесів, адаптивне моделювання студента в багатьох випадках значно підвищує навчальний ефект. Курс розбивається на розділи, які потрібно проходити у визначений час. За матеріалом розділів тьютори створюють і призначають тести і завдання, які також потрібно вчасно проходити. Тьютор має можливість призначувати спеціальні перевірочні (граничні) тести за відповідними розділами курсу. Тьютор може призначувати завдання для підгруп студентів, тоді завдання вирішується колективно. Взаємодія між суб'єктами системи дистанційного навчання здійснюється за допомогою системи індивідуальних гостьових книг, форумів, чатів та електронної пошти.[4]

Для організації дійсно ефективного навчального процесу дистанційного навчання необхідна систематичне удосконалення видів дистанційного навчання.

Література

1. Положення про дистанційне навчання (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 21.01.2004 № 40) [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>

2. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 4 лют. 1998 р. № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – №27-28. – Ст. 181.

3. Морзе Н.В. Інформаційні технології в навчанні : навч. посіб. / за ред. Н.В. Морзе. – К. : Видавничка група ВНУ, 2004. – 240 с.

4. Що таке дистанційна освіта: як вона працює? [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.vsemisto.info/osvita/2355-sho-take-vysha-osvita>

Відомості про авторів: Н.М. Жовнір к.е.н, доцент кафедри економічної теорії та економічної кібернетики Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка

О.В. Марчишинець к.е.н, доцент кафедри економічної теорії та економічної кібернетики Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка

UDK 330.83

Nataliia Zubko
dyrektor
Mykhailo Holubka
Ph.D. in economics,
przewodniczący komisji cyklicznej
księgowości i działalności finansowo-gospodarczej
Olha Melnyk
wykładowca komisji cyklicznej
księgowości i działalności finansowo-gospodarczej
Uczelnia Wyższa „Lwowskie Spółdzielcze Kolegium Ekonomii i Prawa“
Lwów

**POZYCJA KIEROWNIKA INSTYTUCJI EDUKACYJNEJ W FORMOWANIU
ŚRODOWISKA DLA FORMACJI ZAWODOWEJ MŁODEGO SPECJALISTY:
ASPEKT TEORETYCZNY**

Przy formowaniu sprzyjającego środowiska dla adaptacji młodego specjalisty w instytucji edukacyjnej i jego dalszej formacji zawodowej stwierdzono, że kierownik instytucji edukacyjnej odgrywa ważną rolę.

Młody specjalista powinien przystosować się w nowym zespole instytucji edukacyjnej, nawiązać właściwe relacje ze studentami, umieć kompetentnie i emocjonalnie przemawiać na seminariach, dokładnie obliczać czas na wykładzie, logicznie zbudować sekwencję etapów seminarium, a także dążyć do zainteresowania ich teorią ekonomii. Musi stworzyć swój indywidualny styl komunikacji z publicznością, kolegami i kierownikiem instytucji edukacyjnej. Często młodzi pedagodzy-finansiści nie mają pewności w swoich działaniach, dlatego łatwiej byłoby im rozpocząć swoją działalność pedagogiczną, gdyby starsze pokolenie pedagogów pragnęło do przekazania swojego doświadczenia zawodowego. Mentoring w formacji zawodowej młodego specjalisty jest sprawą dotyczącą wszystkich, począwszy od dyrektora instytucji edukacyjnej, a skończywszy na pedagogu-koledze.

Problemy formacji zawodowej młodych pedagogów i sugestia ich rozwiązania są przedmiotem zainteresowania wielu naukowców i praktyków (T.H. Bełan [2], S.M. Wdowycz [3], O.A. Kłoczko [5], T.I. Kolasko [6], S.A. Krutijenko [7], O.M. Onać [10] i in.) w związku z wprowadzeniem nowych państwowych standardów edukacyjnych trzeciej generacji na Ukrainie opracowywanych z uwzględnieniem podejścia do kompetencji [1, s. 12; 8]. Jednocześnie M.W. Zembicka słusznie zauważa, że na Ukrainie „... jest obserwowane niesystematyczne wsparcie metodyczne dla formacji zawodowej młodego specjalisty, ignorowanie jego potrzeb zawodowych i problemów, brak monitorowania rozwoju zawodowego początkującego nauczyciela“ [4, s. 43]. Jednocześnie w literaturze specjalistycznej rola kierownika instytucji edukacyjnej w formowaniu środowiska dla formacji zawodowej młodego specjalisty dotychczas nie została dostatecznie zbadana.

W życiu każdego specjalisty formacja zawodowa zajmuje ważne miejsce. Proces formacji zawodowej obejmuje wzbogacanie wiedzy i umiejętności młodego specjalisty, kształtowanie jego kompetencji zawodowych niezbędnych do pomyślnego prowadzenia działalności innowacyjnej poprzez opracowywanie i wdrażanie indywidualnych programów edukacyjnych z zakresu ekonomii. Jednocześnie formacja zawodowa to długotrwały, wieloletni, praktycznie nieskończony